

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Sør-Varanger kommune
Postboks 406
9915 KIRKENES

Dato: 16.09.2020
Vår ref: 20/02753-2
Deres ref: 17/1226

Uttalelse til høring og offentlig ettersyn av planprogram til interkommunal kystsoneplan for Varanger i Nesseby kommune, Sør-Varanger kommune, Vadsø kommune og Vardø kommune, samt uttalelse til oppstart planarbeid.

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBNOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 1. juli 2020.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om planen

Formålet med kystsoneplanen for Varanger er å utarbeide et kunnskapsbasert forvaltningsverktøy for kommunene. Det skal utvikles langsiktige rammer for arealbruk, forvaltning og verdiskapning i kystområdene. Kystsoneplanen skal bli en juridisk bindende plan per kommune på kommuneplannivå. Planens virkeområde stopper 1 nautisk mil utenfor grunnlinja og gjelder Varangerfjordens sjøområde med bifjorder. Det varsles samtidig om oppstart av planarbeid.

Uttalelse fra DMF til høring og offentlig ettersyn av planprogram

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskapning og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Sentrale tema i planprogrammet

Det er i planprogrammet beskrevet at planområdet trafikkeres av frakteskuter. Det bør vurderes om det skal gjøres en kartlegging av sjønære industriareal og sjøveiens transport til dem.

Næringsliv og næringsutvikling

Planprogrammet opplyser om at det i kystsoneplanen blir viktig å identifisere de viktigste høste- og ressursområdene for fiskerinæringen, og vurdere fiskeriinteressene opp imot andre interesser i områder med overlappende arealbruksbehov. Det nevnes også at tilgang på sjøareal er nødvendig for at akvakulturnæringen skal kunne vokse.

Som en viktig del av næringslivet i mange kommuner, er også mineralnæringen avhengig av en del sjøarealer for utskipingskaier og skipsfrakt av mineraler. Alle kystkommunene som omfattes av kystsoneplanen har ifølge Norges geologiske undersøkelse (NGU) registrerte forekomster av pukk og grus av ulik verdi, samt mineralressurser. Siden de aktuelle kommunene er lokalisert langs kysten, har de stort potensiale for frakt av mineraler via skip. Dette gjelder spesielt med tanke på ressurser av internasjonal verdi. Oversikt over mineralressurser og grus- og pukk i kommunene finnes på NGU sine nettsider¹. Se lenke via fotnote, eller NGU sin kartinnsynsløsning for «[Mineralressurser](#)» og «[Grus og pukk](#)». Det er blant annet pukkverksdrift hovedsakelig bestående av gneis av nasjonal betydning², og dagbrudd på Silikaforekomst av nasjonal betydning i Sør-Varanger kommune³. Også i Vadsø kommune forekommer ressurstypen Silika med nasjonal betydning⁴. Ellers finnes det urørte lokale forekomster som i framtiden vil kunne ha verdi for lokal og regional utnytting.

Oppsummering

Som de nasjonale forventningene nevnt ovenfor legger vekt på, omfatter forvaltning av mineralressurser ikke bare å avsette nye område for råstoffutvinning. Det innebærer også å sikre tilgang til gode mineralforekomster for framtida og kommende generasjoner. Det innebærer at kommunen, så langt som mulig, bør unngå å båndlegge registrerte mineralressurser gjennom arealbruk som kan føre til at forekomster blir bygd ned, eller legger andre begrensninger for framtidig utnytting av ressursene. Vi ber derfor om at de eksisterende viktige mineraluttakene blir tatt

¹ Grus og pukk: http://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Oppslag.velg_fylke

Mineralressurser: http://aps.ngu.no/pls/oradb/imiobj.visfylker?p_sprak=N

² Faktaark: https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Del_fakta_KS.fkom_besk?p_objid=218861

³ Faktaark:

https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Del_fakta_KS.fkom_besk?p_objid=218861

⁴ Faktaark:

https://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_Mi_list_fkom_ks.Alle_fkom?p_kommunenr=5404R&p_sprak=N

hensyn til i den interkommunale planlegginga i fylket, samtidig som at framtidig potensiale for uttak og fraktmuligheter blir vurdert.

Hensynet til mineralske forekomster i kystnære strøk bør omtales i plandokumentene. DMF oppfordrer til at det blir lagt inn et avsnitt som angår utskipping av mineraler, enten som eget tema eller under tema om infrastruktur og trafikk.

Spesielt viktig er det å vise forholdet mellom registrerte mineralske forekomster og arealformål som kan virke avgrensende for eller hindre utvinning og frakt av ressursene. For eksempel kan arealformål knyttet til blant anna småbåtanlegg, fiskerivirksomhet og akvakultur legge hindringer for framtidig skipsfrakt av mineralressurser.

Uttalelse fra DMF til oppstart planarbeid

I forbindelse med oppstart av planarbeid for kystsoneplanen, vil overnevnte anbefalinger også gjelde for det videre planarbeidet.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonssjef

Karoline Ulvund
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Karoline Ulvund

Mottakere:

Sør-Varanger kommune

Postboks 406

9915 KIRKENES